

О. В. Сергієнко, асистент кафедри економічної кібернетики

ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ»

РЕЗЕРВНИЙ ПІДХІД ДО ВИЗНАЧЕННЯ СТРУКТУРИ СТРАХОВОГО ТАРИФУ

Задача визначення величини страхового тарифу (СТ) є однією із основних у процесі організації діяльності страховика. Від її оптимального рішення залежить не лише ефективність взаємовідносин між страховиком і страхувальником, але й добробут страхової компанії в цілому, оскільки правильність проведених розрахунків є основою забезпечення у майбутньому її фінансової стійкості.

Загалом, для розробки адекватних методик розрахунку СТ досить важливим є розуміння самої його структури. Як відомо, тариф, на основі якого укладається договір страхування, має назву бруто-тарифу, до його складу входять: нетто-тариф та навантаження (витрати на ведення справи, витрати на проведення превентивних заходів, прибуток). Дана модель структури СТ є загальноприйнятою проте є досить загальною. На нашу думку, було б доцільним поглянути на структуру СТ у розрізі часток відрахувань до технічних резервів.

Як відомо, у відповідності до норм законодавства страховики зобов'язані формувати наступні резерви за видами страхування відмінних від страхування життя:

- резерв незароблених премій (РНП);
- резерв незакінчених ризиків (РНР);
- резерв заявлених, але не виплачених збитків (РЗНВ);
- резерв збитків, які виникли, але не заявлені (РЗНЗ);
- резерв катастроф (РК);
- резерв коливань збитковості (РКЗ).

Враховуючи те, що відрахування до резервів здійснюються за рахунок надходжень страхових премій, які в свою чергу розраховуються на основі СТ – модель бруто-тарифу в такому випадку матиме наступний вигляд (рис.1):

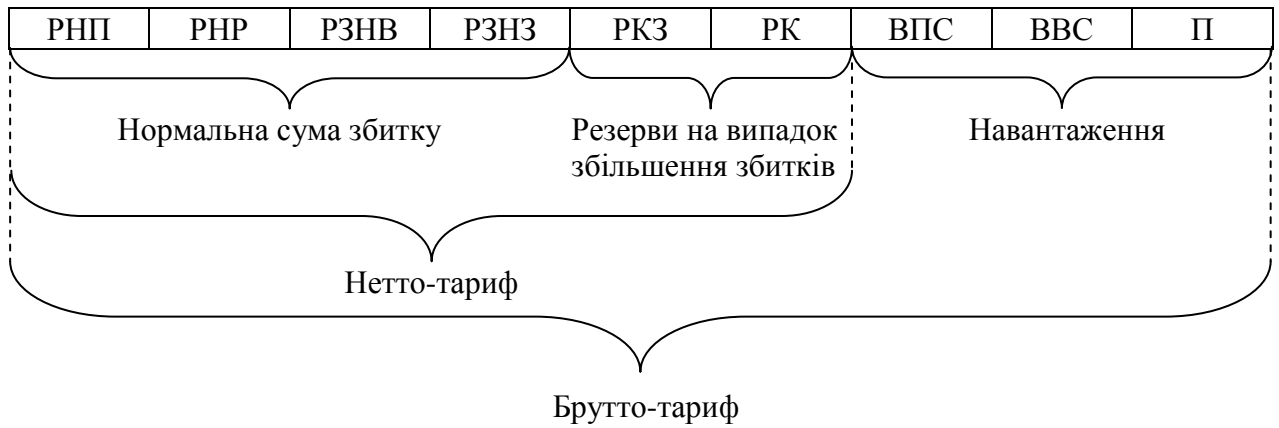

Рисунок 1 – Модель страхового тарифу для видів страхування, які відмінні від страхування життя

Оптимізація структури СТ з точки зору часток відрахувань до технічних резервів дозволить забезпечити не лише покриття витрат на ведення страхової справи, але й надасть можливість ще на етапі укладання страхового договору закласти основи формування адекватних страхових резервів, тим самим збільшуючи ймовірність отримання у майбутньому прибутку страховиком та підвищити рівень його фінансової стійкості.

Як показують результати проведеного дослідження, питанню визначення оптимальної структури СТ на сьогоднішній день приділяється недостатньо уваги. Більшість методик визначення його величини ґрунтуються на оцінці ймовірнісної складової настання страхового випадку та направлені на розрахунок величини нетто-тарифу, проте недослідженими являються процеси формування інших складових, які, в першу чергу, входять до структури навантаження на розмір якого впливає здебільшого проваджувана страховиком фінансова політика. Також, на нашу думку, досить важливим є розгляд структури СТ з точки зору не лише ймовірності настання страхової події, але й з урахуванням майбутніх відрахувань до технічних резервів. Формування методик, які дозволяли б виокремити окремі частки в структурі страхового тарифу на формування певного виду резервів, враховували б існуючу ситуацію на страховому ринку та ймовірність настання страхових випадків, при визначенні величини СТ, дозволить не лише забезпечити гарантований рівень фінансової стійкості, а й як наслідок, збільшить ефективність функціонування страхової компанії.